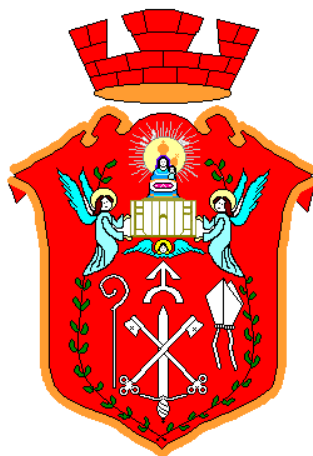

DYREKTORIUM
DOTYCZĄCE ZASAD FUNKCJONOWANIA W INTERNECIE
KOŚCIELNYCH PODMIOTÓW PUBLICZNYCH
ORAZ OSÓB DUCHOWNYCH
DIECEZJI WARSZAWSKO-PRASKIEJ

WARSZAWA 2018

WSTĘP

1. Kościół ewangelizuje, a duchowni są apostołami Dobrej Nowiny o Chrystusie. Prezbiter jest osobą cieszącą się znaczącym zaufaniem publicznym. Będąc obecnym w serwisach społecznościowych jest zawsze postrzegany jako duszpasterz i przedstawiciel Kościoła rzymskokatolickiego. W identyczny sposób są postrzegane kościelne podmioty, które poprzez serwisy społecznościowe i inne media funkcjonują w świecie wirtualnym.
2. Media społecznościowe nie są sferą prywatną aktywności duchownego. Są współczesną amboną, na której nauczanie Kościoła powinno być obecne w sposób analogiczny do świata realnego. Media społecznościowe powinny zatem służyć do nauczania o Bogu i głoszenia Ewangelii: dawania świadectwa wiary i nadziei, pogłębiania wiary innych, wspierania potrzebujących, budowania wspólnoty wokół Jezusa Chrystusa.
3. Media społecznościowe w rękach prezbitera nie mogą w żadnym wypadku służyć do prowadzenia działalności przeciwko Bogu, Ewangelii, wspólnotce Kościoła, własnym przełożonym, innym duchownym i w ogóle przeciwko jakiemukolwiek człowiekowi.
4. Aktywnością duchownego w mediach społecznościowych nie powinno być tylko śledzenie treści innych użytkowników. Należy w sposób aktywny kreować wartości ewangeliczne, znajdować wartościowe treści, dzielić się nimi w poszanowaniu własności intelektualnej i obowiązującego prawa oraz zapraszać innych użytkowników do wspólnoty z Jezusem Chrystusem w Kościele.
5. Duchowny powinien także otoczyć duszpasterską opieką i wspierać obecność różnych instytucji eklezjalnych oraz wspólnot w serwisach społecznościowych, a także wszystkie osoby zaangażowane w prowadzenie tych profili i kanałów.

ROZDZIAŁ PIERWSZY **Ogólne zasady aktywności w mediach społecznościowych oraz funkcje tych mediów w kontekście nauczania Kościoła Katolickiego**

6. W trakcie publicznej działalności Jezus Chrystus komunikował się z trzema grupami osób – w komunikacji indywidualnej z pojedynczymi osobami, z apostołami powołanymi przez siebie oraz innymi grupami osób. Dzisiejsze media społecznościowe dają podobną szansę poprzez:
 - a) komunikację prywatną (komunikatory, wiadomości prywatne),
 - b) wybrane grupy osób (w serwisach umożliwiających komunikowanie grupowe czy też przekazywanie wiadomości do ograniczonej grupy osób, bądź też konta zamknięte, na których treści są widoczne dla osób po zaakceptowaniu ich przez administratora),
 - c) w sposób otwarty i publiczny (newsfeed, timeline itp.) dostępny dla wszystkich użytkowników.

7. Funkcje mediów społecznościowych umożliwiające aktywność w nich duchownych (w kontekście nauczania Kościoła):
 - a) informacyjna – świat potrzebuje informacji o Jezusie Chrystusie, Kościele, wspólnotach, ruchach i stowarzyszeniach religijnych, nauczaniu Urzędu Nauczycielskiego Kościoła, godzinach odprawiania nabożeństw, dziełach charytatywnych, instytucjach eklezyjalnych, misjach, wydarzeniach w parafiach, zakonach, diecezjach, Stolicy Apostolskiej itp.,
 - b) edukacyjna – wyjaśnianie rzeczywistości sacrum, a więc doktryny, dogmatów, nauczania Kościoła tak, aby przyjąć je z wiarą i zrozumieniem – to także istotne zadanie Kościoła,
 - c) promocyjna – zachęcanie i przekonywanie do aktywnego uczestnictwa w życiu Kościoła i podejmowanych dziełach oraz wsparcia inicjatyw chrześcijańskich, które warto prowadzić także w mediach społecznościowych,
 - d) ewangelizacyjna – to najważniejsze zadanie Kościoła, które należy podejmować wszędzie, również w wirtualnej rzeczywistości,
 - e) formacyjna – media społecznościowe mogą wspierać działania formacyjne w różnych wspólnotach, ruchach religijnych oraz stowarzyszeniach katolickich poprzez aktywne włączanie się uczestników w tworzenie i publikowanie materiałów formacyjnych, poprzez aktywne tworzenie grup formacyjnych w serwisach społecznościowych i dzielenie się doświadczeniem wiary, pogłębianie myśli i refleksji o wartościowe materiały publikowane na profilach oraz w grupach tematycznych w tych serwisach,

- f) wspólnototwórcza – aktywnością duchownych nie powinno być tworzenie podziałów wśród użytkowników mediów społecznościowych, antagonizowanie, etykietowanie, prowokowanie lecz troska o budowanie jedności.
8. W każdym z rodzajów komunikacji, także tej, która ma miejsce w przestrzeni wirtualnej należy przestrzegać trzech zasad:
- a) przejrzystych intencji w komunikacji (przystających stanowi duchownemu),
 - b) odpowiedzialności za siebie i rozmówcę (by nie wywołać grzechu zgorszenia i nie narażać drugiej osoby na kontakt z nieodpowiednimi treściami),
 - c) tworzenia wspólnoty (w miejsce tworzenia podziałów) w świecie wirtualnym oraz zapraszając do wspólnoty Kościoła w świecie realnym.

ROZDZIAŁ DRUGI **Zasady związane z prowadzeniem przez duchownych indywidualnych kont i profili oraz kont i profili instytucjonalnych (diecezji, parafii, wspólnot religijnych, kościelnych fundacji i stowarzyszeń)**

9. Zasady związane z publicznym prowadzeniem prywatnych profili osób duchownych.
- a) Profil duchownego w sposób jednoznaczny powinien zawierać informację o jego stanie poprzez umieszczenie określenia związanego ze stanem kapłańskim w nazwie konta, koloratki w zdjęciu profilowym lub wyraźnej informacji w opisie konta w przypadku już istniejących profili.
 - b) Profil prezbitera powinien mieć charakter otwarty, a treści na nim publikowane powinny mieć charakter świadectwa. Ograniczanie dostępu do profili osób duchownych bez uzasadnienia rodzi podejrzenie braku przejrzystości w komunikacji. Wyjątkiem od tej zasady i ograniczeniem dostępu dla niektórych osób do profilu mogą być jedynie: nacechowane nienawiścią zachowania innych użytkowników i tzw. trollowanie konta. Niedopuszczalne jest blokowanie dostępu przełożonym lub osobom przez nich wyznaczonym do profilu czy konta prezbitera.
 - c) Duchowny nie powinien komunikować się z osobami, o których wie, że naruszają regulamin serwisu społecznościowego, zwłaszcza jeśli są w wieku, który nie uprawnia do założenia konta czy profilu w danym medium społecznościowym.
 - d) Duchowny nie powinien akceptować zaproszeń od osób poniżej 15. roku życia, chyba, że względy duszpasterskie uzasadniają takie działanie. Komunikacja z osobami poniżej 15. roku życia powinna odbywać się w przestrzeni publicznej (grupy) wobec innych osób, bez prowadzenia komunikacji prywatnej.
 - e) Należy zachować roztropność w komunikacji prywatnej zwłaszcza z osobami poniżej 18. roku życia i zachęcać do tworzenia relacji w świecie rzeczywistym. W relacjach tych należy uwzględnić diecezjalne wytyczne dotyczące ochrony dzieci i młodzieży w świecie rzeczywistym i stosować je odpowiednio do świata wirtualnego.
 - f) Duchowny może do kręgu znajomych (w rozumieniu serwisu lub komunikatora) przyjmować osoby niepełnoletnie tylko wtedy, gdy zna je osobiście w świecie realnym i z zamiarem prowadzenia działań duszpasterskich w świecie realnym.
 - g) Komentarze pojawiające się pod postami osób duchownych na profilach prywatnych komentarze naruszające zasady szacunku czy dobrych obyczajów, dyskredytujące jakąkolwiek osobę lub naruszające czyjeś dobre imię powinny być natychmiast usuwane przez duchownego w trybie natychmiastowym, a użytkownicy publikujący te komentarze powinni zostać upomniani w prywatnej konwersacji, bądź nawet zablokowani.
 - h) Nie wolno na kontach i profilach publikować żadnych materiałów pochodzących z nielegalnego źródła, bez poszanowania obowiązującego prawa prasowego i autorskiego lub bez przestrzegania odpowiednich licencji. Zasadą musi być

również przestrzeganie norm Kościoła i ustawodawstwa państwowego w zakresie ochrony danych osobowych.

- i) Powyższe zasady stosuje się w odpowiednim zakresie do osób świeckich, zatrudnionych, bądź związanych z instytucjami Kościoła, na podstawie innych stosunków prawnych lub faktycznych.

10. Zasady związane z prowadzeniem profili instytucjonalnych: diecezji, parafii, kościelnych fundacji i stowarzyszeń, wspólnot religijnych.

- a) Należy poinformować właściwego przełożonego o zakładanych profilach, kontaktach i kanałach społecznościowych oraz uzyskać jego akceptację.
- b) Nazwy prowadzonych profili powinny nawiązywać do nazw realnie funkcjonujących podmiotów kościelnych lub w wypadku dłuższych nazw powinny być zrozumiale skrócone nawiązując do nazw popularnie używanych w grupie lub wspólnocie: nie powinny zawierać skrótów niezrozumiałych, obraźliwych, bądź stosowanych przez inne istniejące podmioty.
- c) W trosce o dobro odbiorców oraz prawo do informacji prowadzona aktywność w mediach społecznościowych domaga się regularności umieszczania wpisów.
- d) Za administrację konta odpowiedzialny jest zawsze przełożony danej instytucji albo osoba przez niego upoważniona. W przypadku zmian personalnych należy dołożyć starań, aby ich przeprowadzenie nie zakłóciło administrowania kontem albo profilem.
- e) Udostępnianie haseł dostępu do prowadzonych profili w mediach społecznościowych powinno się odbywać w trosce o dobro instytucji i w odpowiedzialności za tajemnicę ich przechowywania. Aktualne hasła powinny być zdeponowane u przełożonego kościelnego oraz u osoby upoważnionej, o której mowa w pkt. 10d.
- f) Nie wolno na kontaktach, profilach oraz na kanałach instytucjonalnych publikować żadnych materiałów pochodzących z nielegalnego źródła, bez poszanowania obowiązującego prawa prasowego i autorskiego lub bez przestrzegania odpowiednich licencji. Zasadą musi być również przestrzeganie norm Kościoła i ustawodawstwa państwowego w zakresie ochrony danych osobowych.

11. Zasady związane z aktywnością w grupach w mediach społecznościowych.

- a) Grupy zakładane w mediach społecznościowych mają przede wszystkim cel duszpasterski, ewangelizacyjny i formacyjny. Uzasadnieniem do tworzenia grup zamkniętych i tajnych jest wyraźne wskazanie duszpasterskie przełożonych lub pozwolenie na ich prowadzenie.

- b) Tworzenie grup dla osób nieletnich poniżej 15. roku życia musi się odbywać za zgodą opiekunów prawnych tych osób. Nie wolno tworzyć grup zamkniętych ani tajnych dla osób poniżej 13. roku życia.
 - c) W relacjach panujących w grupie należy przestrzegać diecezjalnych wytycznych dotyczących ochrony dzieci i młodzieży w świecie rzeczywistym i stosować je odpowiednio do świata wirtualnego. W przypadku ujawnienia się jakichkolwiek form przemocy lub dyskryminacji, należy natychmiast reagować, a opiekun i administrator grupy winien troszczyć się, aby w grupie panowały zasady wzajemnego szacunku.
12. Należy bezwzględnie przestrzegać norm Kościoła i ustawodawstwa państwowego w zakresie ochrony danych osobowych oraz reguł wynikających z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
13. Naruszenie wyżej wymienionych zasad skutkuje egzekwowaniem odpowiednich przepisów Kodeksu Prawa Kanonicznego.

PRZEPISY KOŃCOWE

14. Wytyczne obowiązują po podpisaniu ich przez biskupa diecezjalnego od dnia opublikowania na stronie internetowej Diecezji Warszawsko-Praskiej.
15. Ustanawia się termin 30 dni na dostosowanie profili duchownych oraz stron i profili instytucji diecezjalnych do wymogów niniejszego dokumentu normatywnego.